

Jak vznikl PES VVV

Pravidelně dvakrát ročně pořádá Technologické centrum AV ČR (TC AVČR) pracovní setkání zaměstnanců univerzit a ústavů AV ČR, kteří se na svých institucích pracovně zabývají evropskými projekty financovanými přímo Evropskou komisí. Během těchto setkání si navzájem sdílíme novinky, sdílíme zkušenosti, probíráme problematické oblasti. Podněty k projektovým pravidlům, které vyplynou z těchto setkání, pak TC AVČR zpracuje a komunikuje Evropské komisi, jakožto poskytovateli.

V evropských projektech bývá tradičně ožehavým tématem vykazování osobních nákladů. Díky společnému úsilí, sdílení informací a práci českých národních kontaktních pracovníků (National Contact Points, NCPs) se již podařilo pravidla vyjasnit a dojít k jednotnému výkladu. Podněty ke zjednodušení pravidel dávají všechny státy EU a asociovaných zemí, Evropská komise je nejen přijímá, ale sama k nim vyzývá prostřednictvím NCPs a veřejných konzultací. Jde o společný zájem všech. Nad to je velká šance, že se tato pravidla nebudou do budoucna komplikovat, a že budou v této podobě přejata pro dalších rámcových programů.

Při diskusi během podzimního setkání v TC AVČR došla pracovní skupina k názoru, že pravidla evropských projektů se pro nás stávají snáz aplikovatelnými, než pravidla českých poskytovatelů. A hlavní příčinou není to, že by některý z českých poskytovatelů měl příliš složitou zadávací dokumentaci či pravidla, ale fakt, že se poskytovatelé v pravidlech rozcházejí. Pravidla tak nejsou navzájem kompatibilní.

Proč se nad tímto pozastavuje právě pracovní skupina k evropským pravidlům? Skutečnost je taková, že tito lidé administrují projekty vědců, kteří obvykle nejprve získají jeden či více grantů od tuzemských poskytovatelů, a pak teprve uspějí na evropské úrovni. Jakmile se pak administrátor pokouší nastavit zapojení řešitele do vícero grantů, narazí na překážky: maximální povolená/uznatelná mzda je různá, někdo trvá na fixní hodinové sazbě, někdo chce zafixovat úvazek i finanční čerpání. Při nastavování mezd se dostáváme do situací, kdy rovnice má víc neznámých, než lze řešit.

Nezpochybnujeme fakt, že poskytovatelé prostředků musí dodržovat rámcová pravidla a zákony. Pokud ale stávající legislativa brání poskytovatelům zjednodušit podmínky, je na čase právní rámec změnit tak, aby vyhovoval poskytovatelům a v důsledku i příjemcům. Pokusme se rozklíčovat, která pravidla opravdu musíme dodržovat, protože jsme se k nim zavázali na nadnárodní úrovni a pravidla, která se na různá grantová schémata nabalila navíc. Tomuto kroku by podle nás však měla předcházet širší debata, která by dala prostor pro diskusi o rozdílnosti dotačních pravidel a o možnostech zlepšení či zjednodušení. A právě takové debaty se chceme účastnit. Poskytovatelé běžně nepotřebují znát navzájem své zadávací dokumentace, to je parketou projektových a ekonomických specialistů, kteří se těmito podmínkami denně zabývají. Proto budeme rádi sdílet naše zkušenosti a přispějeme tím svou troškou do mlýna.

Obrazně řečeno, potřebujeme udělat krok zpět, přehodnotit každé pravidlo, každou povinnost a dojít tak k jednoduchému, funkčnímu modelu poskytování a vykazování financí, ke kterému budou poskytovatelé ochotni přistoupit, a který vrátí vědu do centra zájmu. Administrativní zátěž, kterou představují výkazy práce a další požadavky, posouvá vědu a její přínosy na druhou kolej.

Závěrem je dlužno zmínit důležitý aspekt naší práce: projektové řízení v oblasti financování vědy a výzkumu má sloužit k tomu, aby se schopní vědci mohli bez obav věnovat vědě. Pokud takovou práci máme odvádět dobře, musíme ji dělat s nadšením, a abychom nasbírali zkušenosti, musíme u této práce vydržet ideálně řadu let. Abychom to dokázali, musí nás, projektové manažery, personalisty a ekonomy, práce bavit a musíme vidět její smysl, a totéž asi platí pro zaměstnance a zástupce poskytovatelů. Věříme, že i pro ně by přímá komunikace, sdílení znalostí a hlavně zjednodušení pravidel bylo velkým přínosem.